

GARETH BROWN

Niektoré
dvere by mali
ostať navždy
zatvorené

KNIHA

DVIER

Ljndeni

Kniha dvier

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Gareth Brown

Kniha dvier – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

KNIHA DVIER

GARETH BROWN

KNÍHA DVIER

Preložila Nina Weidlerová

Ljndeni

Gareth Brown: The Book of Doors
Copyright © Gareth Brown, 2024
Slovak edition © Albatros Media Slovakia, s. r. o., 2024
Translation © Nina Weidlerová, 2024

Všetky práva sú vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie kopírovať a rozmnožovať za účelom rozširovania v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom bez písomného súhlasu vydavateľa.

Vyťažovanie textu a dát z tejto publikácie v zmysle čl. 4 smernice 2019/790 EU je zakázané.

ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-4069-2
ISBN e-knihy 978-80-566-4061-6 (1. zverejnenie, 2024) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-566-4062-3 (1. zverejnenie, 2024) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-566-4060-9 (1. zverejnenie, 2024) (ePDF)

Túto knihu venujem svojej manželke May
ako poďakovanie za všetky spoločné spomienky
a dobrodružstvá, ktoré nás ešte len čakajú.

Zároveň ju venujem všetkým spisovateľom,
ktorí doteraz nepublikovali svoje diela a čelia
neúspechu a sklamaniu. Nevzdávajú to.

OBSAH

Prvá časť

DVERE

II

Druhá časť

SPOMIENKY

I2I

Tretia časť

OZVENY MINULOSTI

23I

Štvrtá časť

TANEC NA ZABUDNUTOM MIESTE

277

Piata časť

MIMO REALITY

327

Šiesta časť

PLÁN V PIATICH KROKCH

333

Siedma časť

ZAČIATKY A KONCE

4I5

POĎAKOVANIE

428

Prvá časť

DVERE

TICHÁ SMRŤ PÁNA WEBBERA (1)

V Kellnerovom kníhkupectve v štvrti Upper East Side v New Yorku niekoľko minút pred svojou smrťou čítal John Webber román *Gróf Monte Cristo*. Sedel pri obľúbenom stole uprostred obchodu, cez operadlo stoličky mal úhladne preložený kabát a na stole pred ním ležal výtlačok knihy. Na chvíľu prestal čítať, aby si odpil z kávy, a záložkou z mäkkej kože označil stranu, kde skončil.

„Ako sa máte, pán Webber?“ spýtala sa Cassie, keď prechádzala okolo neho s hrbou kníh pod pazuchou. Bol neskorý večer a pán Webber bol jediný zákazník.

„Ach, pripadám si starý, unavený, rozbitý na márne kúsky,“ odvetil ako zvyčajne, keď mu Cassie položila túto otázku. „Ale inak sa nemôžem sťažovať.“

Pán Webber pravidelne navštevoval kníhkupectvo a patrili medzi zákazníkov, ktorým sa Cassie zakaždým snažila prihovoriť. Bol džentlmen s jemnou artikuláciou a úhladným zovňajškom. Nosil oblek, ktorý už na prvý pohľad vyzeral draho. Jeho vek prezrádzala vráskavá pokožka na rukách a krku; zato hladká tvár a hlava plná bielych vlasov pôsobili mladistvým dojmom. Cassie vedela, že je osamelý, aj keď to príliš nedával najavo. Zrejme nechcel svojou osamelosťou zaťažovať iných ľudí.

„Čítam *Grófa Monte Crista*,“ kývol dôverne na knihu. Záložka vytrčala smerom ku Cassie a pripomínala jazyk hada. „Kedysi

som ho čítal, ale ako starnem, nachádzam útechu v opätovnom čítaní obľúbených diel. Vtedy mám pocit, že trávim čas s dávnymi priateľmi.“ Z hrdla sa mu vydral sebaironický smiech, akoby chcel naznačiť, že si uvedomuje, ako hlúpo to vyznelo. „Čítali ste ju?“

„Áno,“ odpovedala Cassie a lepšie si prichytila kopu kníh pod pazuchu. „Tuším som ju čítala, keď som mala desať rokov.“ V spomienkach sa jej vybavili daždivé dni počas dlhého jesenného víkendu, keď ju *Gróf Monte Cristo*, podobne ako mnoho iných kníh, celkom uchvátil.

„Ja si nepamätám, že som mal niekedy desať rokov,“ povedal ticho pán Webber a usmial sa. „Zdá sa mi, že som sa narodil v strednom veku a už vtedy som nosil oblek. Čo ste si mysleli o knihe, keď ste ju čítali?“

„Ide o klasiku v literatúre, to sa nedá poprieť,“ odvetila Cassie, „ale kúsok v strede, celá časť, ktorá sa odohráva v Ríme – tá bola príliš dlhá. Vždy som sa chcela čo najrýchlejšie dostať k záveru, kde sa dej krúti okolo pomsty.“

Pán Webber prikývol. „Autor zaiste chcel, aby ste si na odplatu počkali.“

„Veru,“ súhlasila Cassie.

Zavládlo ticho, prerušovala ho len jemná džezová hudba, ktorá hrala z reproduktorov na stene.

„Navštívili ste niekedy Rím?“ spýtal sa pán Webber a šúchal si pritom ruky, akoby mu bola zima. Cassie vedela, že pred odchodom do dôchodku skladal hudbu a hral na klavíri. Mal dlhé, jemné prsty, ktoré určite ľahko behali po klávesoch.

„Áno, navštívila som ho,“ odpovedala Cassie, „veľa si však z neho nepamätám.“

V Ríme strávila týždeň, keď pred niekoľkými rokmi cestovala po Európe, a hoci si naň dobre spomínala, nechcela obrať pána Webbera o možnosť porozprávať jeden zo svojich príbehov, ktoré zachytávali jeho bohatý život. Bol to muž príbehov, muž, ktorého obklopovalo viac príbehov než ľudí, ktorým by ich mohol vyrozprávať.

„Miloval som Rím,“ povedal a pohodlnejšie sa usadil na stoličke. „Zo všetkých miest, ktoré som precestoval – a nebolo ich málo –, patrilo Rím medzi moje najobľúbenejšie mestá. Rád som sa prechádzal jeho uličkami a predstavoval si, ako to tam vyzeralo pred päťsto rokmi.“

„Hm,“ zamrmľala Cassie a sledovala pána Webbera, ktorý upriamil pozornosť na svoje spomienky. Zdalo sa jej, že ho naplňajú šťastím.

„Viete, býval som v malom hoteli neďaleko Fontány di Trevi,“ pokračoval a čoraz hlbšie sa ponáral do svojich spomienok. „Každé ráno mi priniesli kávu do postele bez ohľadu na to, či som o to požiadal, alebo nie. Presne o siedmej. Staršia žena, ktorá viedla hotel, zaklopala na dvere, vpochodovala do izby, s buchotom položila šálku na nočný stolík a odišla. V prvé ráno som stál nahý uprostred izby a premýšľal som o tom, čo si mám obliecť, keď odrazu vtrhla dnu s kávou v ruke. Venovala mi jediný pohľad, premerala si ma odhora až nadol a očividne neohúrená tým, čo vidí, vycúvala von.“ Pri tej spomienke sa zasmial. „Videla ma v celej mojej... *kráse*.“

„Ach, bože,“ Cassie sa zasmiala spolu s ním.

Pozoroval ju, ako sa smeje, a podľa toho, ako sa tvárila, dospel k jednoznačnému záveru. „Už som vám to rozprával, však?“

„Nie,“ zaklamala, „myslím, že nie.“

„Prejavujete mi prílišnú zhovievavosť, Cassie. Patrím medzi starcov, ktorí nudia mladých ľudí svojimi príbehmi.“

„Dobrý príbeh zaujme poslucháča, aj keď ho už predtým počul,“ odvetila.

Pokrútil hlavou, akoby ho zamrzelo jeho vlastné správanie.

„Stále cestujete, pán Webber?“ spýtala sa Cassie v snahe vytrhnúť ho z jeho mrzutých úvah.

„Ach, teraz už nikam nechodím,“ odpovedal. „Na cestovanie som príliš starý a príliš slabý, pochybujem, že by som prežil dlhý let.“ Položil si ruky na brucho a díval sa na stôl, zaujatý myšlienkou, ktorú práve vyslovil.

„Trochu pochmúrne slová,“ poznamenala Cassie.

„Skôr realistické,“ odvetil s úsmevom. Potom sa na ňu vážne pozrel. „Je dôležité, aby sme uvažovali realisticky. Život je ako vlak, ktorý neustále zrýchľuje. A čím skôr si to uvedomíme, tým lepšie. Ja sa rútim ku konečnej zastávke: viem to, no žil som naplno, a preto nemám dôvod sťažovať sa. Ale mladí ľudia ako vy, Cassie, mladí ľudia musia ísť do sveta a spoznať ho, kým môžu. Vonku za týmito štyrmi stenami je toho toľko, čo sa dá vidieť. Nedovoľte, aby svet iba plynul okolo vás.“

„Videla som toho dosť, pán Webber, to nech vás netrápi,“ povedala Cassie. Necítila sa príjemne, keď sa rozhovor obrátil smerom k nej, a tak kývla na knihy pod pazuchou. „Odnesiem ich dozadu, skôr než mi odpadne ruka.“

Prešla popri kaviarenskom pulte – večer už býval zatvorený – a zamierila do zadnej miestnosti bez okien, kde boli skrinky pre zamestnancov a rôzne škatule. Položila knihy na preplnený stôl, nech sa s nimi popasuje pani Kellnerová, až zajtra otvorí.

„Cassie, nechcel som vám rozkazovať, ako máte žiť svoj život,“ povedal vážnym tónom pán Webber, keď sa znova objavila. „Dúfam, že som vás neurazil.“

„Uraziť ma?“ spýtala sa Cassie s nepredstieraným zmätením v tvári. „Nebláznite, ani som sa nad tým nepozastavila.“

„Nuž, vlastne som vás chcel poprosiť, nezmieňujte sa pani Kellnerovej, že som vám naznačoval, aby ste opustili ju a jej kníhkupectvo.“

„Do konca života by vám sem zakázala čo len vstúpiť,“ povedala Cassie s úškrnom, „ale nemajte obavy, nič jej nepoviem. A ani sa tak skoro nikam nechystám.“

Kým zo stolov odkladala šálky a tanieri, rozhliadla sa po obchode, kde pracovala odvtedy, ako pred šiestimi rokmi prišla do New Yorku. Nachádzalo sa tu všetko, čo v správnom kníhkupectve malo byť. Police a stoly prehýbajúce sa pod záľahou kníh, jemná hudba hrajúca v pozadí aj lampy visiace na kábloch

z vysokého stropu, vďaka ktorým sa útulné šero striedalo s jasným svetlom. V kútoch a medzi policami stáli pohodlné stoličky a steny zdobili nesúrodé umelecké diela. Hoci sa tu naposledy maľovalo pred desiatimi rokmi a police pochádzali ešte zo šesťdesiatych rokov, celý priestor pôsobil skôr ošumelým než spustnutým dojmom. Bol to taký obchod, kam človek vstúpil a od prvého momentu sa cítil príjemne, akoby sa ocitol na dôverne známom mieste.

Cassie sa pozrela na šálku pána Webbera. „Prosíte si ešte kávu, kým zavriem?“

„Už som mal viac než dosť,“ odmietavo pokrútil hlavou. „Ak si dám ešte jednu, celú noc budem behať na záchod ako pokazený výťah.“

Cassie sa zatvárala napoly pobavene, napoly znechutene.

„Odkrývam pred vami život starého človeka,“ povedal pán Webber bez náznaku ospravedlnenia, „život, ktorý je plný radostných okamihov. Tak a teraz mi doprajte niekoľko minút, nech načerpám sily, a potom sa vám stratím z očí.“

„Pobudnite tu tak dlho, ako budete chcieť,“ odvetila Cassie. „Človeka poteší, keď na konci dňa neostane sám.“

„Áno, človeka to poteší,“ prikývol pán Webber s pohľadom upretým na stôl a s rukou položenou na obale knihy. Potom zdvihol zrak a trochu hanblivo sa usmial. Keď Cassie prechádzala okolo neho, jemne ho potľapkala po pleci. Veľké okno v prednej časti kníhkupectva prepúšťalo von jemné svetlo a vytváralo ilúziu, akoby v tmavom kúte mesta horel kozub. Keď sa Cassie posadila na stoličku, všimla si, že začína snežiť. Vločky sa točili v bledom opare ako čiastočky prachu.

„Krásne,“ povedala potešene.

Chvíľu sa dívala, ako sneh pomaly hustne. Budovy na opačnej strane ulice sa premenili na krížovku, kde políčka predstavovali osvetlené a neosvetlené okná. Okoloidúci si ťažovali kapucne a skláňali hlavy pred náporom vetra, kým hostia v malom sushi

bare priamo oproti Kellnerovmu kníhkupectvu s paličkami v rukách znepokojene pozorovali počasie.

„Búrlivá noc sa dá najlepšie vychutnať v teplej izbe s knihou v lone,“ zašepkala Cassie a smutne sa pousmiala. Tieto slová jej raz povedal človek, za ktorým sa jej cnelo.

Pozrela sa na nástenné hodiny a uvedomila si, že je čas zavrieť obchod. Pán Webber sedel pri stole s hlavou nemotorne naklonenou nabok, akoby počul niekoho volať vlastné meno. Cassie sa zamračila a hlboko vo svojom vnútri pocítila nepokoj.

„Pán Webber?“ opýtala sa a vstala zo stoličky.

Rýchlym krokom prešla cez kníhkupectvo. Na pozadí jej náhleho nepokoja bzučal ľahko znejúci dzez. Keď položila ruku na rameno pána Webbera, vôbec nezareagoval. Mal meravú tvár, otvorené oči bez známkov života, mierne pootvorené pery.

„Pán Webber?“ oslovila ho znova, hoci si uvedomovala, že je to zbytočné.

Cassie vedela, ako vyzerá smrť. Keď ju pred mnohými rokmi prvýkrát videla, ukradla jej muža, ktorý ju vychoval a ktorý bol jej jedinou rodinou. Teraz smrť prišla opäť, tentoraz po milého pána, ktorého sotva poznala. Vzala si ho, kým ona sa rozptyľovala pohľadom na zasnežené mesto.

„Ach, pán Webber,“ povzdychla si, keď ju premohol smútok.

Najprv prišli záchranári. Hlučne vtrhli do obchodu a striasli zo seba sneh. Sršalo z nich odhodlanie, akoby ešte existovala nádej na záchranu pána Webbera. Keď ho však uvideli, rýchlo z nich vyprchalo.

„Je po ňom,“ povedal jeden záchranár. Ďalší traja postávali vedľa Cassie ako cudzinci na večierku. Pán Webber hľadel sklenými očami do prázdnej ničoty.

Potom prišla polícia – jeden mladý muž a jeden starší muž, ktorí jej kladli otázky, kým záchranári zdvihli pána Webbera zo stoličky a uložili ho na nosidlá.

„Chodil sem vždy večer, dvakrát alebo trikrát do týždňa,“ vysvetľovala policajtom, „tesne pred tým, než sa zatváral kaviarenský pult. Objednal si kávu, potom si sadol tam na to miesto a čítal knihu, až kým som nezavrela obchod.“

Mladý policajt sa tváril znudene, rukami si podopieral boky a sledoval záchranárov pri práci. „Zrejme bol osamelý,“ poznamenal.

„Mal rád knihy,“ pokračovala Cassie a policajt sa na ňu pozrel. „Občas sme sa rozprávali o knihách, ktoré sme čítali, o knihách, ktoré on čítal. Mal rád klasickú literatúru.“ Ako jej z úst vychádzali slová, uvedomila si, že len bezmyšlienkovito tára. Prekrížila si ruky, aby zastavila prúd reči. Prítomnosť polície ju znervózňovala a priam neznesiteľne vnímala všetko, čo robí.

„Jasné, rozumiem,“ odvetil policajt a díval sa na ňu profesionálne nezaujatým pohľadom.

„Určite sa s vami rád rozprával,“ povedal starší policajt. *Asi chce byť milý*, pomyslela si Cassie. Ohmatával peňaženku pána Webbera, prezeral jej obsah, hľadal v nej adresu alebo iné osobné údaje. Cassie to pripadalo neslušné, akoby sa prehrabával v niečej zásuvke so spodnou bielizňou.

„Starému pánovi sa nemohlo pritrafiť nič lepšie ako tráviť večer v spoločnosti peknej slečny,“ poznamenal mladší policajt s úlisným úsmevom. Starší policajt nesúhlasne pokrútil hlavou bez toho, aby odtrhol zrak od peňaženky pána Webbera.

„O to vôbec nešlo,“ odsekla Cassie podráždene. „Bol to iba milý pán, nevymýšľajte si, keď o tom nič neviete.“

Mladý policajt jemne kývol hlavou na znak ospravedlnenia, ale vôbec sa neunúval zakryť veľavravný pohľad, ktorý hodil na svojho kolegu. Potom podišiel k dverám a otvoril ich, aby záchranári mohli odísť.

„Tu to máme,“ povedal starší policajt a vytiahol vodičský preukaz z peňaženky pána Webbera. „Aptarmán 4, 300 East, 94th Street. Prijemná štvrť.“

Vrátil vodičský preukaz do peňaženky a zavrel ju. „Ozveme sa vám, keby sme potrebovali ďalšie informácie,“ pokračoval, „ale keby vám medzitým čokoľvek napadlo, zavolajte nám,“ podal Cassie vizitku policajného zboru mesta New York s telefónnym číslom.

„Napríklad čo?“ spýtala sa Cassie.

Policajt ľahko pokrčil plecami. „Hocičo, čo by sme mali vedieť.“

Cassie prikývla, akoby ju nedostatočná odpoveď uspokojila.

„A čo jeho rodina?“

„O jeho rodinu sa postaráme my,“ odvetil starší policajt.

„Ak nejakú vôbec má,“ dodal mladší policajt, ktorý už čakal pri dverách. Cassie videla, že sa nudí, chcel odtiaľ čo najskôr vypadnúť a ona ho za to neznášala. Pán Webber si zaslúžil viac. Každý si zaslúžil viac.

„Budete v poriadku, slečna?“ spýtal sa starší policajt. Zdalo sa, že ho unavuje všetko, čo sa okolo neho deje, no napriek tomu si ďalej robil svoju prácu, a robil ju lepšie než jeho mladší kolega.

„Áno, samozrejme,“ odpovedala Cassie mrzutým hlasom.

Chvíľu ju pozoroval.

„Hej, niekedy ľudia jednoducho zomrú,“ snažil sa ju utešiť.

„Tak to v živote chodí.“

Cassie prikývla. Dobre to vedela. Niekedy ľudia jednoducho zomrú.

Cassie stála v prednej časti kníhkupectva a sledovala, ako všetci odchádzajú – najprv sanitka a potom policajné auto. V okne sa ako duch zračil jej vlastný odraz. Vysoké, nepríťažlivé dievča so šatami z bazára: starý vlnený sveter a modré, na kolenách takmer zodraté džínsy.

„Zbohom, pán Webber,“ povedala a neprítomne si vytiahla rukávy po lakte.

Pokúšala sa presvedčiť samu seba, že nemá dôvod truchliť. Pán Webber bol už starý a zomrel pokojne a rýchlo na mieste, ktoré

ho naplňalo radosťou. Smútok sa jej napriek tomu držal ako kliešť, chvel sa ako nemenný basový tón na pozadí jej myšlienok.

Zdvihla telefón a zavolała domov pani Kellnerovej.

„Zomrel?“ spýtala sa pani Kellnerová, keď jej Cassie povedala, čo sa stalo. To slovo ju zasiahlo ako guľka z pištole, ako krátka, ostrá rana.

Cassie mlčala, až kým nepočula dlhý, unavený povzdych.

„Úbohý pán Webber,“ povedala pani Kellnerová. Cassie takmer počula, ako krúti hlavou. „Ale existujú aj horšie spôsoby, ako opustiť tento svet. S tým by pán Webber zaiste súhlasil. Ako sa cítite, Cassie?“

Otázka Cassie zaskočila, napokon, ako vždy, keď jej ju niekto položil.

„Ach, ja som v poriadku,“ zaklamala v snahe vyhnúť sa odpovedi. „Myslím, že som len v šoku.“

„Hm, nuž, raz nás to zastihne všetkých, a pán Webber sa dožil slušného veku. Je to smutné, ale nemusíte sa pre to trápiť, počujete?“

„Áno, madam,“ odvetila Cassie a v duchu sa usmiala nad neobratnou útechou pani Kellnerovej.

„A teraz zamknite a choďte domov, vonku zúri fujavica a ja nechcem, aby ste prechladli. Považujte to za príkaz, nie prosbu.“

Cassie zaželala pani Kellnerovej dobrú noc a pustila sa do upratovania. Hlavou jej vírila otázka, do akej miery poznali Kellnerovci pána Webbera. Zdalo sa, že poznajú väčšinu ľudí, ktorí chodievali do kníhkupectva. Teda aspoň pani Kellnerová, keďže pánovi Kellnerovi demencia dávno ukradla spomienky, a tak o väčšine vecí, ktoré sa okolo neho diali, už nič nevedel. Cassie sa snažila spomenúť si, kedy naposledy videla pána Kellnera v obchode. Muselo to byť pred niekoľkými rokmi, tým si bola istá. Dnes už pani Kellnerová o svojom manželovi takmer vôbec nehovorila.

Keď Cassie zametala podlahu okolo konferenčných stolov, kde sedával pán Webber, všimla si, že jeho výtláčok *Grófa Monte Cris-
ta* stále leží na stole vedľa poprúdzanej šálky s kávou. Pohľad na

knihu ju zasiahol ako úder do brucha. Mala pocit, že pána Webbera odviezli bez jeho najcennejšieho majetku. Hneď vedľa románu zbadala ďalšiu knihu, menšiu knižku v hneedom koženom obale, vyblednutom a popraskanom ako ošúchaná farba na dverách. Cassie si predtým knihu nevšimla. Ani vtedy, keď prišiel pán Webber, ani počas zásahu záchranárov a polície. Azda ju prehliadla?

Dala si metlu pod pazuchu a vzala knihu zo stola. Zdala sa jej nezvyčajne ľahká, akoby vážila menej, než bežne knihy vážia. Keď ju otvorila, kožený chrbát príjemne zavrzgal. Na hrubom a drsnom papieri bol tmavým atramentom načmáraný text. Cassie nepoznala jazyk ani typ písma. Ako obracala listy, vynárali sa pred ňou rôzne obrázky a čarbanice. Niektoré lemovali okraj textu, iné zaberali celé strany. Kniha pripomínala zošit, do ktorého si niekto chaoticky zapisoval myšlienky. Text neplynul jedným smerom, ale krížom-krážom tiekol, zachádzal do obrázkov a rôzne okolo nich prúdil.

Na úvodnej strane Cassie našla niekoľko riadkov napísaných rovnakým písmom ako zvyšok knihy, tentoraz v jazyku, ktorému rozumela:

Toto je Kniha dvier.

Drž ju v ruke a akékoľvek dvere sa stanú hociktorými dverami.

Pod týmito riadkami sa nachádzala ďalšia správa napísaná zjavne odlišným písmom. Cassie zalapala po dychu, keď si uvedomila, že odkaz je pre ňu:

Cassie, táto kniha je dar pre vás. Prijmite ju ako poďakovanie za vašu láskavosť. Nech vás očaria miesta, kam vás zavedie, a nech vám cestu spríjemnia priatelia, ktorých tam stretnete.

John Webber

Cassie sa zachmúrila, z darčeka ostala prekvapená a zároveň dojatá. Znova začala obracať listy. Zastavila sa asi v tretine knihy,

kde celú stranu pokrývala kresba dvier. Dvere boli vryté do papiera obyčajným čiernym atramentom a boli dokorán otvorené. Cez otvor videla tmavý priestor, ktorý vyzeral ako miestnosť s oknom na vzdialenejšej stene. Za oknom sa zračila jasná modrá obloha zaliata slnečným svetlom a v žiarivo zelenej tráve rástli rôznofarbné jarné kvety. Všetko bolo naskicované čiernou farbou okrem výhľadu z okna, ten bol nakreslený úchvatnými, sýtymi farbami.

Cassie zavrela knihu a zamyslene pohľadkala popraskaný kožený obal.

Bola k pánovi Webberovi až taká láskavá? Plánoval jej v ten večer darovať knihu? Možno ju vybral z vrečka vo chvíli, keď sa ona rozptyľovala pohľadom na sneh, tesne predtým, než zomrel.

Na okamih zvažovala, či by nemala zavolať policajtom a povedať im o knihe, o obidvoch knihách. Už videla, ako mladý policajt prevracia oči: *Zápisník nejakého blázna, ktorý vám chcel starý pán dať...*

„Hlúposť,“ zamrmala potichu.

Pán Webber chcel, aby kniha patrila jej, teda ju prijme ako spomienku na milého muža, ktorý jej zvykol robiť spoločnosť na konci dňa. A vezme si aj jeho výťažok románu *Gróf Monte Cristo*. Postará sa o to, aby sa dostal do dobrých rúk.

Keď o niekoľko minút vyšla z obchodu zababušená do starého sivého kabáta, bordového šálu a čiapky s brmbolcom, ostrý vietor sa do nej zarezával ako nôž. Jej to však neprekážalo, pretože bola zaujatá obsahom zvláštneho zošita, ktorý práve objavila. Po niekoľkých krokoch zastala pod pouličnou lampou a z vrečka vytiahla knihu. Postavu, ktorá ju sledovala v tmavom vchode na opačnej strane, si vôbec nevšimla.

Začala listovať v knihe: našla ďalší text. Zdanlivo náhodne nakreslené čiary vzbudzovali dojem, že jednotlivé strany sa dajú vybrať a vložiť naspäť v inom poradí, aby vzápätí odhalili veľký, tajuplný zámer. V strede zošita objavila stovky dvier. Boli nakreslené v úhladných radoch cez dve strany, mierne sa líšili tvarom,

rozmermi alebo drobným detailom, podobne ako dvere na ktoromkoľvek dome. Bolo to zvláštne, krásne, tajomné a vzrušujúce. Cassie mala chuť prehrabávať sa v knihe, predstavovala si, kto mohol stráviť toľko hodín čmáraním. Kniha ju priťahovala ako poklad, ako záhada opantávala jej myseľ.

Zotrela snehové vločky z počarbaných strán a vložila knihu znova do vrečka. Potom pokračovala v ceste po zasnežených uliciach, ktoré viedli k metru o tri bloky ďalej. Myslou sa jej preháňali obrazy a zvláštne slová načmárané čiernym atramentom.

Postava vo vchode ju nenasledovala.

OBLÚBENÁ HRA

Ked' Cassie prišla domov, vzala výtlačok románu *Gróf Monte Cristo*, ktorý patril pánovi Webberovi, a našla preň miesto v knižnici vedľa svojej postele.

Knižnica bola mapou jej života: na policiach ležali knihy, ktoré zbožňovala ako dieťa, knihy, ktoré si priviezla z ciest po Európe, knihy, ktoré kúpila a prečítala po príchode do New Yorku. Nachádzal sa medzi nimi aj ošúchaný exemplár *Grófa Monte Crista* v brožovanej väzbe, ktorý pôvodne patril jej starému otcovi. Cassie sa vynorilo v myslí, ako tú knihu čítala v jeho dielni v Myrtle Creeku zaborená do sedacieho vaku v kúte, zatiaľ čo starý otec pracoval. Vo vzduchu sa vznášala vôňa dreva a oleja a krajinu vonku bičoval silný dážď. Vybrala knihu z police a pomaly začala prevracáť strany. Ovanul ju závan spomienok, zabudnutých pocitov, od ktorých jej zovrelo srdce – zošívaná kniha jej pripomenula bezstarostné dni detstva.

Zasunula knihu späť na miesto a vyzliekla si starý sveter, ktorý hodila do koša so špinavou bielizňou. V zrkadle na vonkajšej strane dvier zachytila svoj odraz a nezaujato ho pozorovala. Zakaždým ostala mierne sklamaná, keď videla svoju podobu v zrkadle alebo na fotografiách. Pripadala si príliš vysoká a príliš chudá. Zdalo sa jej, že má príliš úzke boky a príliš plochý hrudník, oči veľké a široké ako vyplašená srnka. Nemaľovala sa, lebo sa nikdy poriadne nenaučila, ako používať mejkap, plavé vlasy jej vždy liekali na všetky strany, nech si ich akokoľvek učesala.

„Už si doma?“ zavolala Izzy z obývačky.

„Hej,“ odvetila Cassie. Otvorila dvere na izbe, čím sa jej odraz stratil z dohľadu, a vyšla von. Izzy sedela s prekríženými nohami na gauči, mala na sebe rozťahané tričko a pyžamové nohavice.

„Ako bolo vonku?“ opýtala sa Cassie. „Muselo to stáť za to, keď si už doma a v pyžame.“

Izzy unavene prevrátila oči. „Zastavili sme sa v niekoľkých podnikoch. V poslednom bare sa nás snažilo zopár chlapíkov zbaliť, na mňa to skúšal so svojím šarmom taký obor. Bol odporný. Samý sval a zrastené obočie. Navrhol, aby sme išli spolu na námestie Times Square a pozorovali tam blikajúce svetlá.“

„Fíha,“ povedala Cassie.

„No práve,“ súhlasila Izzy. „Kto už by len chcel ísť na Times Square? Jediní ľudia, ktorých to námestie zaujíma, sú turisti a teroristi.“

Cassie sa usmiala, užívala si priateľkin zvučný hlas, ktorý ju rozptýlil a pomohol jej odpútať sa od neutíchajúceho smútku. Po dlhej a osamelej ceste domov prázdny metrom a zasneženými ulicami jej to padlo vhod.

„Aj som mu to povedala,“ pokračovala Izzy, keď si k nej Cassie prisadla na gauč. „Nikoho nezaujíma Times Square, pokiaľ nie je turista alebo terorista. Zatváril sa urazene, akoby som povedala niečo strašné.“ Vystrúhala grimasu a prehovorila nízkym hlasom: „*To je vrchol nehoráznosti, teroristi zabíjajú ľudí, ak náhodou nevieš!*“

„To je skutočne poburujúce,“ uškrnula sa Cassie.

„Dost' nám to pokazilo náladu, tak sme sa rozhodli, že to na dnes večer zabalíme. A dobre sme urobili.“ Kývla smerom k oknu, za ktorým stále padal sneh.

Izzy pracovala na oddelení šperkov v Bloomingdale's a na konci týždňa občas chodievala s kolegynami po práci na pohárik. Pohybovala sa vo svete plnom drahých produktov, bohatých ľudí a márnivých turistov. Bol to svet, ktorému Cassie nerozumela

a ani sa oň nezaujímal, ale Izzy svoju prácu milovala. Kedysi túžila byť herečkou. Do New Yorku sa presťahovala z Floridy ako tínedžerka – vtedy snívala o tom, že bude spievať a hrať na Broadwayi. Keď sa prvýkrát stretli, Izzy pracovala v Kellnerovom kníhkupectve a popritom chodila na konkurzy a účinkovala v malých divadlách. Ani po niekoľkých rokoch sa jej sen nenaplnil, a tak sa ho vzdala.

„Vieš si predstaviť ešte niečo horšie?“ spýtala sa jeden večer Izzy, keď s Cassie sedeli v strešnom bare hotela Library. „Mať po tridsiatke a sledovať všetky tie krásne mladé ženy, ktoré prichádzajú na tie isté konkurzy ako ty a dívajú sa na teba tým istým pohľadom, ako sa ty dívaš na staršie ženy? Svet má nekonečnú zásobu krásnych žien, Cassie. Vždy príde novšia, mladšia. Som príliš zlá herečka na to, aby nezáležalo na mojom výzore.“

Cassie a Izzy pracovali spolu v Kellnerovom kníhkupectve viac ako rok a takmer okamžite sa spriatelili. Hoci mali veľmi odlišné povahy a záujmy, od začiatku si rozumeli. Vzniklo medzi nimi priateľstvo, ktoré bolo prirodzené, nenútené, patrilo medzi tie, ktoré sa zrodia z ničoho nič, no zmenia človeku život. Keď si Cassie začala hľadať podnájom, Izzy navrhla, aby si našli byt spoločne a tak ušetrili na nájomnom. Odvtedy sa delili o trojizbový apartmán na treťom poschodí bez výťahu v časti Lower Manhattan. Obytný dom stál na okraji štvrte Little Italy, dole sa nachádzala cukráreň a čistiareň. V zime tam bolo chladno, v lete zasa horúco. Vzhľadom na pôvodné členenie bytu ani jedna miestnosť nemala vhodný pôdorys ani rozlohu, nevraťiac o nevyhovujúcom nábytku. Ale im to neprekážalo a keď Izzy odišla z kníhkupectva do Bloomingdale's, rozhodli sa, že ostanú spolu bývať. Izzy zvykla pracovať cez deň, zatiaľ čo Cassie dávala prednosť popoludňajším a víkendovým zmenám. Tak sa často nevidali, vďaka čomu vytrvalo ich priateľstvo. Cesty sa im skrížili každé tri alebo štyri dni. Izzy vtedy rýchlo zhrnula všetky uplynulé udalosti vo svojom živote a Cassie počúvala. Keď sa Izzin prúd myšlienok zastavil, otočila

sa na Cassie a s materinským tónom sa opýtala: „A čo ty, Cassie? Čo sa deje v tvojom svete?“

Aj teraz sa na ňu Izzy pozerala s podobným výrazom v tvári. Vlasý mala vzadu zopnuté do neupravených kučier. Bola krásna, s vysokými lícnyimi kosťami a veľkými hnedými očami. Predstavovala ten typ žien, ktoré obchodné domy rady vystavovali za pultom s luxusným tovarom. Pokojne sa mohla stať filmovou hviezdou, keby vedela hrať. Cassie sa cítila vedľa Izzy ako sivá myš, hoci priateľka jej na to nikdy nedala dôvod. Izzy to jednoducho nemala v povahe.

„Čo sa deje v mojom svete?“ predbehla Cassie priateľku otázkou.

„Čo sa deje v tvojom svete?“

„Nič,“ odvetila Cassie, „nič také.“

„No tak,“ dobiedzala Izzy, vystrela si nohy a skokom zamierila ku kuchynskej linke. „Prinesiem ti elegantný hrnček vína a ty mi porozprávaš o tom tvojom *ničom takom*.“

Izzy zapla vypínač za dverami a steny zalialo jemné svetlo.

„Pán Webber dnes zomrel,“ povedala Cassie. Pozrela sa dolu a uvedomila si, že stále drží knihu, ktorú jej venoval. Chcela ju nechať na polici vo svojej izbe, ale akýmsi nedopatrením jej ostala v ruke.

„Preboha, to je strašné,“ zhrozila sa Izzy. „Kto je pán Webber?“

„Len taký starý pán,“ odvetila Cassie. „Občas prišiel do obchodu. Dal si kávu a čítal.“

„Bože, aká je zima – čo je s týmto počasím?“ zamrmlala Izzy, zavrela dvere na chodbe, zvalila sa späť na pohovku a podala Cassie hrnček. V tomto byte nepili víno zo sklenených pohárov.

„Myslím, že bol osamelý. A v kníhkupectve sa mu páčilo.“

„A čo sa stalo?“ spýtala sa Izzy, kým nalievala víno. „Zakopol a spadol? Mój strýko Michael tak zomrel. Spadol, zlomil si bedrový kĺb a nedokázal vstať. Zomrel na podlahe v obývačke.“ Zachvela sa.

„Nie, nič také,“ povedala Cassie. Vzala si hrnček s vínom, hoci nemala v úmysle ho vypiť. „Jednoducho zomrel. Len tak, po sediačky. Akoby prišiel jeho čas.“

Izzy prikývla, no tvárila sa sklamane.

„Aspoň to povedali policajti,“ dodala Cassie. „Niekedy ľudia jednoducho zomrú.“

Izzy sa pohodlnejšie usadila na pohovke s nohami prekríženými pod sebou. Cassie si odpila z vína a chvíľu spoločne mlčali.

„Pozri sa na ten sneh,“ ozvala sa Izzy, ktorá hľadela von oknom. Budovy na opačnej strane ulice takmer úplne zakryla snehová búrka. Zdalo sa, že vietor utíchol, hoci vločky boli teraz väčšie, jemnejšie a pomaly, ale vytrvalo padali z oblohy.

„Je taký pekný,“ povedala Cassie.

„Čo to máš?“ ukázala Izzy na zápisník v priateľkinom lone. Cassie jej ho podala a vysvetlila, ako sa k nemu dostala.

„Koža,“ všimla si Izzy. Otvorila knihu a zbežne ju prelistovala. „Uf. Vyzerá to, akoby nejaký blázon vyvracal guláš nezmyslov. Ktovie, či má nejakú hodnotu.“

„Zrejme nie,“ odvetila Cassie. Nahnevalo ju, že prvé, čo Izzy napadlo, bola peňažná hodnota. O to predsa nešlo. „Tak či onak – je to darček.“

„Myslím, že pánu Webberovi si sa páčila,“ Izzy sa šibalsky usmiala a podala Cassie knihu.

„Prestaň,“ zahriakla ju Cassie, „tak to nebolo. Bol to iba milý pán, ktorý urobil milé gesto.“

Izzy chlipkala víno, oči mala mierne privreté. „Dobre. Neutápajme sa v žiali a poďme myslieť na šťastnejšie veci.“

„Ako napríklad na čo?“ spýtala sa Cassie a položila hrnček na stôl. „Nemôžem už viac piť, lebo zaspiť.“

„Padavka,“ zahundrala Izzy. „Povedz mi o... povedz mi o svojom obľúbenom dni.“

„Čože?“ Cassie sa zasmiala, hoci sa pamätala na Obľúbenú hru. Často ju hrávali v kníhkupectve, keď tam bolo menej zákazníkov

a ony nemali čo robiť. Jedna vždy vyzvala druhú, aby jej povedala o hocičom obľúbenom: obľúbenom jedle, obľúbenej dovolenke, obľúbenom nevydarenom rande. Vďaka tomu im vždy rýchlejšie uplynul čas.

„Povedz mi o svojom obľúbenom dni,“ zopakovala Izzy. „Aký bol najlepší deň tvojho života?“

Cassie uvažovala o otázke, pozerala sa von z okna na zasnežený svet a v rukách zvierala knihu od pána Webbera.

„Poviem ti, čo *nebol* môj obľúbený deň,“ prerušila Izzy tok jej myšlienok. „Ten deň v autobuse do Miami.“

„Ach, bože,“ zastanala a usmiala sa Cassie, keď si spomenula na cestu na Floridu, ktorú s Izzy podnikli pred niekoľkými rokmi, aby navštívili Izzinho bratranca. Strávili takmer dvadsaťštyri hodín v autobuse do Miami a počas jazdy prežili nejednu strastnú chvíľu, niektoré boli hrôzostrašné, iné skôr úsmevné. „Pamätáš sa na toho muža, ktorý zapáchal, akoby sa práve vrátil z toalety, a pritom nikdy neopustil sedadlo za nami?“

„Ach, toho mi nepripomínaj,“ odvetila Izzy a zakryla si ústa, akoby chcela vracať.

Cassie sa v duchu vrátila k lepším časom. Spomenula si na dni, keď bola oveľa mladšia, na dni, ktoré strávila v dome, kde vyrastala, len so starým otcom alebo s dobrou knihou, ale o tých hovoriť nechcela. Boli to príliš vzácne spomienky. Namiesto toho upriamila svoju myseľ na cestu po Európe, ktorú podnikla predtým, ako sa presťahovala do New Yorku, tesne po smrti starého otca. Na výlet sa vybrala sama, čiastočne preto, aby sa vyrovnala so smútkom, a čiastočne preto, aby zistila, čo chce v živote robiť. Rok putovala z mesta do mesta bez spoločnosti, len občas si našla priateľov: príťažlivého nemeckého chlapca v Paríži alebo mladý japonský pár v Londýne. V Ríme sa stretla s niekoľkými holandskými lesbičkami v strednom veku, s ktorými cestovala niekoľko týždňov, pretože sa domnievali, že je bezbranná a potrebuje ochranu. Cassie všetkým sľúbila, že s nimi ostane v kontakte, no

nikdy sa im už neozvala. Tak rýchlo, ako do jej života vstúpili, z neho aj odišli. Napriek tomu patrili títo ľudia spolu s teplými, slnečnými dňami v Európe medzi jej najšťastnejšie spomienky.

„Pamätám si, keď som bola v Benátkach,“ povedala napokon Cassie.

„Ach, Benátky,“ odvetila Izzy. „Krása.“ Izzy nikdy neopustila Ameriku, ale často rozprávala o tom, ako sa raz vráti do Talianska, odkiaľ pochádzala jej rodina. Hovorila o tom takým spôsobom, akým ľudia hovoria o snoch, o ktorých vedľa, že sa nikdy nesplnia.

„Ubytovala som sa v hosteli,“ začala Cassie, „a izbu som mala len pre seba. Aspoň zo začiatku tam nikto iný nebýval. Zariadenie patrilo manželom v strednom veku s malými deťmi. Boli veľmi milí. Už si nespomínam, ako sa volali...“ Na chvíľu sa zamyslela, pátrala vo svojej pamäti, ale na nič neprišla. „Správali sa ku mne ako k vlastnej dcére.“

Izzy otočila hlavu nabok, položila si ju na operadlo pohovky a pozorne počúvala.

„Ulica, na ktorej hostel stál,“ pokračovala Cassie, „bola úzka, dláždená a lemovali ju žltlooranžové budovy s veľkými drevenými vchodovými dverami a malými oknami s okenicami. Pravdepodobne by som ju už znova nenašla, keby som sa tam niekedy vrátila. Na protiahlej strane ulice sa nachádzala pekáreň a keďže bolo veľmi teplo, spávala som s otvorenými oknami.“

„Hm, teplo je príjemné,“ podotkla Izzy ospalo.

„Ráno ma zobudila vôňa pečúceho sa chleba.“ Cassie si pri tej spomienke povzdychla. „Najlepšia vôňa na svete. A tiež som počula miestnych, ako sa rozprávajú a smejú, keď sa stretli. V kaviarni na konci ulice rozkladali stoly a stoličky, klopali a búchali, a hoci bolo skoro, všetci miestni sa v nej zastavili na *cappuccino* cestou do práce alebo kamkoľvek išli.“

„Chcem ísť do Talianska,“ povedala Izzy.

„Každý deň som vyskočila z postele a bežala som dole schodmi,“ rozprávala ďalej Cassie. „Hostel mal veľké staré drevené dvere.

Otvorila si ich a pekáreň bola presne oproti tebe, zvyčajne sa pred ňou klúkatil rad ľudí, ktorí prišli nakúpiť, čo potrebovali.“

„Zbožňujem chlieb,“ zamrmľala Izzy. „Hoci ho nemôžem jesť, lebo by sa to prejavilo na mojich bokoch. Ale zbožňujem ho.“

Cassie zamotaná do pavučiny vlastných spomienok si ju nevšímala.

„Idem ju odložiť,“ kývla na knihu v ruke. „A uvarím si kávu, lebo inak zaspím skôr než ty.“

„Nie som ospanlivá,“ povedala Izzy zjavne unaveným hlasom, „je to lož.“

Cassie sa usmiala a zdvihla sa z pohovky.

Spomienky na Benátky ju neopúšťali, premýšľala o všetkých kávach, ktoré vypila v kaviarni na rohu, o chrumkavom chlebe, ktorý jedla na raňajky, a ako sa načiahla za dverami do chodby, pocítila zvláštne chvenie. Na chvíľu sa jej zazdalo, že svet v jej vnútri sa napol a potom sa znova uvoľnil.

Keď otvorila dvere, zistila, že hľadá von na tú úzku, dláždenú ulicu v Benátkach, ktorú si pamätala z výletu – tichú, tmavú, lesknúcu sa v daždi.

BENÁTKY

Cassie mala sprvu pocit, že jej praskne hlava, keď sa pokúšala pochopiť, aká hra sa odohráva pred jej očami. Napokon od údivu otvorila ústa.

Na mieste, kde pôvodne stála chodba, sa vynoril úplne iný svet. Chladný, vlhký vzduch prinášal so sebou čerstvú vôňu, odlišnú od vône jej bytu, a tma zasneženého New Yorku postupne splývala so svetlom v diaľke.

V pekárni, ktorú navštevovala počas svojho pobytu v Benátkach, sa rozsvietila lampa a spravila dieru do mrholiacej noci. Sledovala muža vnútri, rozmazanú postavu za oknom zaroseným od dažďa, a uvedomila si, že sa nedíva na obraz, ale na skutočný výjav.

„Ach, panebože,“ povedala ohromene.

„Ideš dnu či von, zlatko?“ ozvala sa Izzy zo sveta, ktorý stále pôsobil dôverným dojmom. „Zatvor dvere – inak kvíliaci vietor nafúka sneh tam, kam by nemal.“

„Izzy,“ povedala Cassie hlasom, ktorý znel, akoby prichádzal z diaľky. „Pod' sem.“

V pekárni, ktorá tam nemala čo hľadať, si muž za oknom vyzliekol tmavý kabát, prešiel cez dvere do zadnej časti obchodu a tam ho zavesil na vešiak.

„Pod' sem, Izzy,“ zopakovala úsečne Cassie.

„Čo sa deje?“ spýtala sa Izzy. „Ach, len mi nehovor, že tu máme zasa potkany.“

Cassie neodpovedala. Nasilu zavrela oči, napočítala do troch a potom ich znova otvorila. Ulica nezmizla. Nezmizla ani dlažba. A nezmizol ani dážď a muž v pekárni. Cassie si všimla, že obloha postupne bledne – prichádzal deň. V hĺbke svojho podvedomia začula, ako jej vzdialený hlas vraví: *Samozrejme, v Taliansku je o šesť hodín viac než v New Yorku. Svitá.*

Odrazu sa vedľa nej objavila Izzy. Cassie otočila hlavu a videla, ako sa Izzy od údivu rozšírili oči. Zrejme sa pokúšala pochopiť nezmyselnosť situácie, ktorá sa vymykala zákonom logiky.

„Ranila ma mŕtvica?“ spýtala sa monotónnym hlasom Izzy. „Cassie, dočerta, vari som nadrogovaná?“

„To je neuveriteľné!“ nadchýnala sa Cassie. „To je úžasné!“

„Čo je to, dočerta?“ dožadovala sa Izzy odpovede. Tentoraz znel jej hlas priškrtene.

„To sú Benátky!“ vykrikla Cassie. „To je presne to miesto, o ktorom som ti pred chvíľou rozprávala.“

„Ale prečo sa nachádza v mojom byte?“ spýtala sa takmer hystericky Izzy. „Asi sa pocikám! Kde je toaleta?“

Cassie pustila kľučku a napriamila ruku. Izzy ju prudko schmatla.

„Čo robíš?“

„Čo máš na mysli?“ spýtala sa Cassie nechápavo.

Izzy precitla. Povolila zovretie a sledovala, ako Cassie natiahla ruku ponad prah dvier.

Cassie cítila štekľivý vánok aj jemný bozk dažďových kvapiek. Pohýbala prstami a otočila ruku dlaňou nahor. Telom sa jej prehnať nával blaženosti. Od úžasu sa zachichotala a vtiahla ruku späť do izby. Potom si ju dôkladne prezrela.

„Dážď,“ povedala Cassie. Pohľadom sledovala kvapky, ktoré sa jej trblietali na pokožke. „Cítila som vánok,“ usmiala sa a znova sa pozrela cez dvere.

Pripadala si ako v bláznivom filme. Za dverami bolo iné mesto v inej krajine na opačnej strane oceánu. Jej myseľ pomaly spracovávala, čo videla, akoby si vychutnávala lahodné jedlo.

„Čo vravíš?“ ozvala sa Izzy.

„Vravím, že moja ruka bola v Benátkach,“ odvetila Cassie.
„Moje telo bolo v New Yorku, ale moja ruka bola v Benátkach.“

Izzy na chvíľu stratila reč.

„Ako je to možné?“ opýtala sa bezmyšlienkovite Cassie.

Obidve sa mlčky dívali cez dvere. Nedokázali odvrátiť zrak. Na protiľahlej strane ulice práve vošla do pekárne ďalšia osoba. Postava za okenným sklom, ktoré kropil hustý dážď, sa premenila na rozmazanú siluetu. Vyzerala, akoby ju nedbalá ruka načmárala uhlíkom.

„Čo budeme robiť?“ spýtala sa Izzy. Cassie postrehla v Izzinom hlase neistotu. Zaskočilo ju to, pretože Izzy bola vždy sebavedomá a vždy to dávala patrične najavo.

„Chcem ísť,“ povedala ticho Cassie.

„Ísť kam?“

„Do Benátok,“ Cassie ukázala na priestor za dverami. Kto by nechcel ísť do Benátok? Milovala to mesto vzdialené tisíce míľ a teraz ležalo *priamo tu*, priamo pred ňou.

„Nemôžeme ísť do Benátok!“ zalapala po dychu Izzy. „Ja som v pyžame a v ponožkách. A ty... ani ty nemáš obuté topánky.“

„Musím sa presvedčiť, že to nie je ilúzia,“ povedala Cassie bez toho, aby vnímala Izzinu námietku. Vyzeralo to skutočne. Aj na dotyk sa to zdalo skutočné. „Vlož tam ruku, Izzy.“

Izzy nedôverčivo hľadela na svet, ktorý sa rozprestieral za dverami.

„Prosím,“ žobronila Cassie, „len sa chcem uistiť, že nemám halucinácie.“

Izzy sa prežehnala – čo v živote urobila iba raz, keď sa obidve stali svedkami nehody, pri ktorej auto zrazilo chodca – a potom natiahla ruku. Prsty opatrne posunula dopredu a prižmúрила oči, akoby sa bála, že ju to bude bolieť. A potom sa jej ruka ocitla vonku, na ulici, ktorá tam vôbec nemala byť. Cassie si vzrušene zakryla ústa. Túžila po tom, aby tento zázračný okamih bol realitou. Chcela uveriť, že takéto veci sa skutočne dejú.

Izzy sa zachichotala. „Je chladno,“ povedala. „Cítim to vo vzduchu.“

„Áno,“ prikývla Cassie. Tvárila sa šťastne. Odľahlo jej, pretože aj Izzy cítila to, čo ona, pretože sa to neodohrávalo iba v jej hlave. „A dážď?“

„Áno, cítim aj dážď.“ Izzy pohýbala prstami podobne ako predtým Cassie, potom vtiahla ruku späť do bytu. Skúmavo si ju obzerala a neprestajne krútila hlavou.

Cassie túžila prejsť cez dvere. Chcela ísť do Benátok. Vôbec nemala strach, ničoho sa nebála. Naopak. Nejasná záhada ju naplňovala radostným vzrušením.

„Nerob to,“ povedala Izzy, akoby čítala jej myšlienky. „Čo ak sa nebudeš môcť vrátiť? Čo ak uviazneš v Benátkach v daždi v ponožkách a už sa nikdy neuvidíme?“

Cassie zaváhala. Izzina opatrnosť brzdila jej nadšenie, snažila sa ju udržať na jednom mieste, ako kotva drží na jednom mieste loď.

„Odfotím to!“ navrhla Izzy. Siahla do vrecka na pyžame a vybrala mobil, aby urobila fotku dvier a ulice, ktorá sa nachádzala za dverami. Potom ustúpila dozadu a spravila niekoľko ďalších záberov. Na všetkých stála Cassie pred dverami. „Usmej sa!“ vyžvala ju Izzy.

Cassie sa roztržito usmiala. Chcela prejsť cez dvere. V tej chvíli ju nič iné nezaujímalo.

„Vydrž, urobím video,“ pokračovala Izzy. „Mávaj rukami alebo vystrúhaj grimasu. Teraz.“

Cassie zdvihla voľnú ruku a ukázala ňou na dvere.

„Vyzerá to ako v Benátkach,“ povedala. „Tam, kde by mala byť naša chodba, sú Benátky.“ Potom sa bláznivo rozosmiala. „Je to šialené!“

„Vlož tam znova ruku,“ prikázala jej Izzy.

Cassie sa naklonila k dverám, prestrčila ruku cez prah, potom urobila krok dopredu a vystrčila hlavu.

„Cassie!“ vykrikla Izzy.

Cassie cítila, ako ju Izzy schmatla a ťahala späť.

„Naozaj je to skutočné,“ povedala Cassie. „Vôbec tomu nemôžem uveriť.“

„Prestaň, už ma tým desíš.“

Izzy prudko chytila dvere a zatvorila ich, skôr než jej v tom mohla Cassie zabrániť. Zárubňa zadunela a dievčatá na ňu mlčky hľadeli. Potom Izzy otočila hlavu a spýtavo sa pozrela na Cassie. Cassie prikývla a Izzy ešte raz otvorila dvere. Teraz sa za nimi nachádzala chodba, zvláštny úzky priestor s dverami do kúpeľne a do izieb, s kabátmi a topánkami umiestnenými pri vchode do bytu. Cassie hlasno vydýchla. Striedavo ju zalievala vlna úľavy a sklamania.

Izzy sa rýchlo pozrela do mobilného telefónu. Cassie sa k nej pritisla a spolu sa dívali na fotografie, ktoré Izzy spravila. Dívali sa na videozáznam, kde stojí Cassie pri dverách a potom sa nakláňa dovnútra – alebo vykláňa von? – tesne predtým, než Izzy vykrikla a záznam sa prerušil.

„Ako je to možné?“ spýtala sa Izzy.

Cassie stála pri dverách a rukami si podopierala boky. Až vtedy si uvedomila, že stále drží knihu pána Webbera. Zvierala ju od vtedy, ako sa na chodbe objavili Benátky. Zdvihla knihu a palcom prešla po hnedom koženom obale. Kniha bola horúca a Cassie mala dojem, že je omnoho ťažšia než vtedy v kníhkupectve, keď ju prvýkrát vzala do ruky.

„Môže za to táto kniha,“ povedala a zasa v nej začala listovať. Zdala sa jej ťažšia, ale aj *hutnejšia*, akoby sa medzi obalmi nachádzalo viac hmoty.

„Čože?“ zahundrala Izzy.

„Môže za to táto kniha,“ zopakovala Cassie. Po chvíli si sadla, zobrala hrnček s nedopitým vínom a naliala ho do seba.

„Čo tým myslíš, že *za to môže táto kniha*?“ dobiedzala Izzy.

„Kniha dvier,“ povedala Cassie. Potom otvorila prvú stranu a prečítala slová napísané nad odkazom pána Webbera. „*Akékoľvek dvere sa stanú hociktorými dverami*. Myslela som na ulicu a na dvere

v Benátkach, kde som bývala,“ pokračovala Cassie. „Držala som knihu, uvažovala som o všetkých tých veciach a cítila som sa...“ Striasla sa.

„Ako si sa cítila?“ spýtala sa Izzy.

„Zvláštne – a potom som otvorila dvere a predou mnou sa objavili Benátky. Benátky, na ktoré som práve v tom momente myslela.“ Cassie mala pocit, že sa díva na nádherný východ slnka, úchvatné divadlo odohrávajúce sa v jej podvedomí. *Mohlo by to byť...?*

Izzy mlčky hľadela na Cassie a pokúšala sa porozumieť tomu, čo hovorí. Po chvíli sa ozvala: „Zbláznila si sa? Myslíš si, že to spôsobila kniha?“

Cassie pokrčila plecami a tvárila sa, že čaká na logickejšie vysvetlenie.

„Viem, že miluješ knihy, Cass, ale zázračné knihy, ktoré ťa môžu preniesť na opačný koniec sveta?“

„Kniha dvier,“ zopakovala Cassie, pričom si vychutnávala zvuk toho zvláštneho slovného spojenia. Otvorila knihu a obracala listy, až kým sa prstom nezastavila na náhodnej strane. Bola to strana, ktorú videla už aj predtým. Strana s náčrtkom dvier s tmavou miestnosťou a s oknom s výhľadom na kvety a slnko. Lenže teraz tam chýbalo okno. Teraz videla cez načrtnuté dvere ulicu, dlažbu a okno pekárne. Bola to ulica, na ktorú sa pred chvíľou dívali. Cassie neveriacky začala prevracáť listy v snahe nájsť pôvodný náčrt, no nebol tam.

„Kniha sa zmenila,“ poznamenala zmätene. Stala sa ďalšia nepochopiteľná vec. Kniha sa správala, akoby bola živá, a zázračne sa jej prihovárala. „Pozri sa,“ otočila sa k Izzy a podala jej knihu. Napätie v nej prudko narastalo. „Pozri sa na tento obrázok! Zmenil sa! Teraz vyzerá presne tak ako ulica, ktorú sme pred chvíľou videli!“

Izzy si vzala knihu a pozrela sa na kresbu.

„Vyzerá ako tá ulica, však?“ spýtala sa Cassie. Nástoľčivo potrebovala, aby Izzy potvrdila, že vidí dobre.

„Možno,“ odvetila Izzy opatrne, akoby nechcela pripustiť niečo, čo sa vymykalo zdravému rozumu.

„Ale no tak!“ povedala Cassie. Potom vzala knihu a znova sa pozrela na obrázok. „Rozhodne je to tá ulica. No predtým obrázok vyzerá inak. Kniha sa zmenila.“

Cassie sa krútila hlava a žalúdok jej zvieralo od úžasu a napätia. „Je to kúzlo?“

„Kúzelná kniha,“ povedala Izzy nedôverčivo.

„Prečo nie?“ spýtala sa Cassie. „Predsa si videla, čo sa práve stalo.“

„Ak máš istotu, že to spôsobila kniha, urob to znova.“ Izzy zatvorila dvere do chodby a kývla na ne. „Do toho, otvor ich, nech sa objaví ďalšie miesto.“

Cassie sa najprv zháčila, ale potom si uvedomila, že túži presne po tom, čo od nej Izzy žiada.

Chcela zasa otvoriť dvere, ktoré ju dovedú na ďalšie miesto.

Chcela použiť tú výnimočnú, ohromujúcu knihu.

Nadchýnala ju, pretože jej ponúkala úžasný zážitok vo svete, kde sa deje tak málo úžasných vecí.

„Radšej si vezmime kabáty,“ povedala Cassie. „Ale najprv sa choď vycikať.“

ČAROVNÁ POLNOČNÁ PREHLIADKA MANHATTANU

Kam chceš ísť?“ spýtala sa Cassie, kým stáli pred dverami „Na žalúdok sa jej prevracal ako pri saltách. Izzy sa vrátila z toalety, prezliekla si pyžamo a obe si dali na seba kabát a topánky. Cassie držala v ruke Knihu dvier.

Izzy pokrčila plecami. „Určite nie do Talianska,“ odvetila. „Niekam, odkiaľ sa dostaneme domov aj peši, ak tam uviazneme.“

„Jasné,“ odpovedala Cassie. Zišlo jej na um, že by mohli ísť do kníhkupectva. Patrílo medzi jej obľúbené miesta, kde sa cítila príjemne, ale Izzy mala lepší nápad.

„Už viem,“ povedala. „Poďme na strešnú terasu hotela Library. Pamätáš si ho?“

Cassie si ho pamätala. Do hotela Library chodili po práci na drink, skôr než Izzy odišla od Kellnerovcov. Aj teraz tam občas zašli, no nie tak často ako vtedy, keď spolu pracovali. Izzy to miesto milovala, pretože mohli sedieť vonku obklopené vysokými budovami v centre Manhattanu, popíjať drahé nápoje a pozorovať bohatých mladých ľudí, ako sa stretávajú. Cassie zbožňovala výhľad na všetky okná manhattanských mrakodrapov.

„Áno,“ prikývla Cassie. „To je dobrý nápad.“

„Aj ty si vyber nejaké miesto!“ navrhla Izzy. „Najprv pôjdeme na moje miesto a potom sa presunieme na tvoje miesto.“

Cassie sa pousmiala, páčila sa jej tá predstava. „Vyberieme sa na čarovnú polnočnú prehliadku Manhattanu?“

„To znie vynikajúco!“ vykrikla Izzy s nadšeným výrazom v očiach.

„Dobre teda,“ pritakala Cassie a znova sa pozrela na dvere do chodby. „Bar v hoteli Library.“

Chvíľu premýšľala o hotelovom bare, o dverách, ktoré viedli na strešnú terasu, pričom celý čas zvierala v ruke Knihu dvier. Potom odhodlane prikývla, chytila kľučku a otvorila dvere. Jediné, čo za nimi uvidela, bola chodba v ich byte.

„Dočerta!“

„Čo sa stalo?“ spýtala sa Izzy. „Prečo sa to nepodarilo?“

„Ako to mám vedieť!“

„No tak! Predsa vieš, čo si robila naposledy. Urob to znova. Len dávaj pozor, aby to zasa neboli Benátky.“

Cassie sa pozrela na Izzy.

„Teraz by to malo ísť ľahšie,“ presviedčala ju Izzy. „Hotel leží len niekoľko kilometrov odtiaľto! Kým Benátky sa nachádzajú krížom cez oceán!“

„Chceš to skúsiť ty?“ spýtala sa Cassie a podávala jej Knihu dvier.

„Hm,“ zahundrala Izzy a ustúpila o krok dozadu.

Cassie si povzdychla a upriamila svoju pozornosť na dvere. Zatvorila ich a snažila sa pokojne dýchať. Prečo jej tak búšilo srdce? V duchu si premietala, čo robila naposledy.

Premýšľala o Benátkach. O ulici a o pekárni. O dverách. Spomínala na dvere – nie, nespomínala, ona si tie dvere v Benátkach predstavovala. A potom ju zalial zvláštny pocit...

Zavrela oči a sústredila sa na dvere, ktoré viedli k strešnej terase hotela. Na sklenené dvere, na dotyk chladné a zvonka špinavé. Predstavila si, ako sa k nim naťahuje, a v tom istom okamihu sa dotkla kľučky dvier v ich byte.

Potom znova pocítila vo svojich útrobach ten štekľivý, nezvyčajný tlak a vzdialená časť jej mysle vykrikla: *To je ono!*

„Pozri sa!“ Izzy zalapala po dychu.

Cassie otvorila oči a pozrela sa dolu. Kniha v jej ruke opäť oťazela, no dialo sa s ňou ešte čosi iné. Okolo knihy sa vznášala žiara – alebo aura, nehmotný tieň hýriaci nádhernými farbami dúhy. Cassie pohybovala hore-dolu rukou. Dúhová aura sledovala jej pohyb a lenivo sa vznášala vo vzduchu.

„To žiari!“ zvolala Izzy.

Cassie uprela pohľad na dvere. Načiahla sa za kľučkou a potiahla ju k sebe.

Dvere sa nepohli.

„Ha?“ rozpačito zahundrala.

„Čo sa deje?“ spýtala sa Izzy. „O čo ide tentoraz?“

„Dvere sa nechcú pohnúť.“

Cassie sa pozrela na knihu, stále ju obklopovala nevšedná, viacfarebná aura; bola čoraz ťažšia a objemnejšia. Niečo sa dialo.

Znova sa pozrela na dvere a dvakrát alebo trikrát nimi prudko trhla.

„Nedajú sa otvoriť,“ zahundrala.

Po chvíli sa ozvala Izzy. „Dvere na bare sa otvárajú smerom von. Alebo sa mylím?“

Cassie si uvedomila, že Izzy má pravdu. Dvere do chodby – dvere v ich byte – sa otvárali smerom dnu rovnako ako dvere v Benátkach. Keby však stála v bare hotela Library a chcela by vyjsť na strešnú terasu, dvere by musela potlačiť a nie potiahnuť.

„To nie je možné,“ povedala s údivom. Dvere, ktoré viedli do chodby, sa nejakým spôsobom zmenili a teraz sa pohybovali opačne. Keď ich Cassie potlačila, hneď sa otvorili a dnu sa ako vzrušený pes nahrnul chladný vzduch.

Cassie sa pozrela na knihu. Videla, že aura sa rozplynula, ako by ju odvíal vánok. A kniha bola opäť ľahšia.

Zdvihla zrak a pozrela sa na Izzy.

„Poďme!“ povedala Izzy. Chytili sa za ruky a s chichotom vybehli na strešnú terasu hotela Library.

Noc sa zahalila do snehovej prikrývky. Na oblohe za terasou sa zvrátili v tanečnom víre biele vločky. Svetlá mesta boli rozmazané a nejasné. Mrakodrapy sa ako tichí obri prizerali metelici.

Izzy viedla Cassie k lavičke na vzdialenom konci strechy a otvorila dáždnik, ktorý vytŕčal zo stola, aby ich ochránil pred snehom. Oproti sedel muž a popíjal, ale inak tam okrem nich nikto nebol. „Mohli by sme si objednať drink,“ navrhla Izzy a nazrela cez okno do baru. Za klavírom sedel pianista, jeho tóny sa niesli nocou a rezonovali nad zasneženou terasou.

„Neuveriteľné,“ začudovane krútila hlavou Cassie. Ako mohli za krátky okamih prejsť celé mesto? Pozrela sa na knihu, ktorú zvierala v ruke, na obyčajný hnedý zošit, a uvedomila si, že si ju podmanil. Vstúpil do jej života ako čarodejník a zahŕňal ju zázrakmi.

„Mrzne, ale je mi to úplne jedno!“ zvolala Izzy a jej zvonivý smiech sa rozliehal vo fujavici. „Sme v hoteli Library!“

„Ja viem!“ vykrikla Cassie. „Pod!“

Vytiahla Izzy spod dáždnika, ktorý im poskytoval prístrešie, oprela sa o balustrádu na okraji terasy a hľadela dolu do kaňonu Madison Avenue. Pod nimi sa rozprestieral mrazivý svet, sneh sa rýchlo kopil a pouličné svetlá rozmazane blikali do noci. Niekoľko dobrodružných jedincov sa predieralo závejmi, sklonené hlavy skrývali pod kapucňami. V bare pianista dokončil pomalé číslo a začal hrať čosi rýchlejšie. Cassie matne rozoznala džezový aranžmán akejsi bigbandovej klasiky.

„Chyť ma za ruku,“ vyzvala ju Izzy.

„Čože?“ spýtala sa Cassie a dívala sa na Izzy, ktorá žmúрила do snehu.

„Cassie, tancuj so mnou!“ odvetila Izzy.

„Ty si opitá!“